

การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี

Learning Style Preferences of Students of Vocational College Pattani province

Chork Sreng¹, อริยา คูหา^{2*} และฐปรัตน์ รักษภานุสิทธิ์³
Chork Sreng¹, Ariya Kuha^{2*} and Thaparut Rakpanusit³

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (แขนงจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี¹
Student, Educational Psychology and Guidance Program, Faculty of Education, Prince of Songkla University¹

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี²
Faculty of Educational, Prince of Songkla University Pattani Campus²

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี³
Faculty of Nursing, Prince of Songkla University Pattani Campus³
*Corresponding author, e-mail: ariya.k@psu.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 081-698-1463

(Received: February 23, 2023; Revised: March 26, 2023; Accepted: April 5, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดปัตตานี และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับการศึกษากับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดปัตตานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน ได้ตัวอย่าง จำนวน 381 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ หาความตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ระหว่าง .66-1.00 และค่าความเชื่อมั่น .873 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียน นักศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบอนैनัยมากที่สุด รองลงมา คือ แบบปรับปรุง แบบคิดเอกลั และแบบดูดซึม ตามลำดับ

2) นักเรียน นักศึกษา ที่มี เพศและระดับการศึกษาที่ต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน
ผลการวิจัยสามารถนำไปประโยชน์ต่อครูผู้สอน และหน่วยพัฒนานักเรียน นักศึกษา ในการจัดกิจกรรมพัฒนาและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนรู้; ผู้เรียน; วิทยาลัยอาชีวศึกษา

Abstract

The aims of this research were 1) to study learning styles of students at Pattani Vocational College, Pattani Province and 2) to examine learning style of students via gender and educational level of Pattani Vocational college, Pattani Province. Three hundred eighty-one students of the Pattani Vocational college, Pattani Province were employed in the first semester of 2022, The sample selection by using Krejcie & Morgan's table. The tool used was learning style questionnaire, with the Index of Item Objective Congruence of .66-1.00 and the reliability of .873. The data was analyzed by using frequency, percentage, and Chi-Square. The results were as followed;

1) Learning style of Pattani Vocational college was the maximum with Diverging, followed by Accommodating, Converging, and Assimilating was the least. There were no gender and educational levels different of learning styles of students.

2) Gender and educational level have no related to learning style of the students of Pattani Vocational college.

The suggestion of this study will useful for the teachers and students' development sector in order to organize the activity and teaching and learning process in accordance with the nature of learners

Keywords: Learning styles; Students Pattani; Vocational College

บทนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการพัฒนานักเรียน นักศึกษาที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความปลอดภัยและมีสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญโดยจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบเพื่อสร้างสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน (นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566) ซึ่งการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ในระดับอาชีวศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยนโยบายพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพให้เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติ จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา ภายใต้การร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะอาชีพของนักเรียน นักศึกษาให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องใช้กระบวนการพัฒนาที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน เช่น ความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด เนื่องจากผู้เรียนทุกคนมีธรรมชาติในการเรียนต่างกัน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแลงานการศึกษาในด้านการอาชีวศึกษา โดยส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพที่คำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564) และต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพ มีความสามารถในการคิดเรียนรู้ วางแผน และพัฒนาตนเอง โดยเน้นความสำคัญสมรรถนะทางวิชาชีพของผู้เรียน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพสอดคล้องตามความต้องการ

ของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องเอาใจใส่ และเป็นปัญหาของนักวิชาการ โดยเฉพาะครูผู้สอนที่มีหน้าที่หลัก คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งปัญหาต่างๆ ของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ปัญหาขาดโอกาสในการประกอบอาชีพที่ดีเพราะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่จบปริญญาตรีแล้ว ผู้เรียนที่จบระดับอาชีวศึกษามีความก้าวหน้าในอาชีพน้อยกว่า (ณัฐสิริ รักษาเกียรติวงศ์, 2016) วิทยาลัยอาชีวศึกษาตอบรับนโยบายในเรื่องการรับนักศึกษาอย่างไม่จำกัดจำนวน และนักเรียน นักศึกษาอยากเรียนสาขาอะไรต้องได้เรียนสาขานั้น โดยไม่ต้องสอบแข่งขันและสามารถเข้าเรียนได้เลย ซึ่งทำให้นักเรียน นักศึกษาที่เข้ารับการศึกษามีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนที่มีความหลากหลายจำนวนมาก เพื่อพัฒนาผู้เรียนอันนำไปสู่การผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพระดับเทคนิคขั้นสูง (เมธิสิน สมอุมจารย์, 2563)

ดังนั้นการเข้าใจในรูปแบบของผู้เรียนจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพ สอดคล้องกับเนตรนภา เอี่ยมอนุพงษ์ และคณะ (2559) กล่าวว่าผู้สอนต้องเข้าใจการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของผู้สอน เนื่องจากผู้สอนมีหน้าที่จัดทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การเข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนรักเรียนและเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันมีงานวิจัยที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมากมาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง เรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบของตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเติบโตและประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา ในที่นี้จุฑารัตน์ ช่างทอง (2559) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาเอกสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมาคือ แบบอิสระ แบบฟังพา แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้เรียนมีความแตกต่างกันของรูปแบบการเรียนรู้ จึงการที่ครูผู้สอนจะจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่สนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนได้นั้น ครูผู้สอนก็มีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

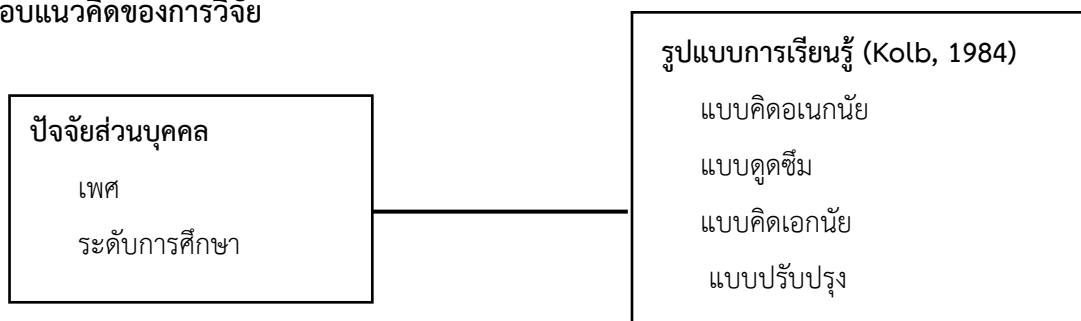
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสบการณ์เป็นผู้ประกอบธุรกิจมืออาชีพที่มีคุณภาพ สิ่งสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาจะต้องอาศัยกับกระบวนการการเรียนรู้ที่ถูกต้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาระบุไว้ กล่าวคือ พัฒนาผู้เรียนให้มีการเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมเป็นคนดีของสังคม ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเร่งพัฒนา ส่งเสริมความต้องการของผู้เรียนจนถึงขีดสุด เนื่องจากผู้เรียนอาชีวศึกษาที่เรียนในสาขาต่าง ๆ อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของรูปแบบการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้จึงผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา ปัตตานี เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และนำความรู้ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และการทำงานในอนาคต เพื่อเป็นกำลังทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับการศึกษากับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี จังหวัดปัตตานีที่กำลังศึกษาอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 3 สาขา ประกอบด้วย สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก และสาขาการตลาด และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 4 สาขาประกอบด้วย สาขาวิชาการจัดการสำนักงาน สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล สาขาวิชาดิจิทัลกราฟิก และสาขาวิชาการตลาด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 481 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 3 สาขา ประกอบด้วย สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก และสาขาการตลาด และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สาขาประกอบด้วย สาขาวิชาการจัดการสำนักงาน สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล สาขาวิชาดิจิทัลกราฟิก และสาขาวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยสูตร Krejcie & Morgan ระดับความเชื่อมั่น .95 ได้ตัวอย่าง จำนวน 381คน และสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Kolb (1984) ดัดแปลงโดย วิชาญ เลศลพ (2554) ได้จำแนกรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 4 รูปแบบ กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้ ที่มาจาก 2 แกน คือ แกนของคะแนน CE-AC และแกนของคะแนน RO-AE ตัดกันเป็น Coordinate ที่จุด (0,0) และแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 Quadrants แทนรูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ ดังนี้

Quadrants ที่ 1 คือ แบบคิดนอกนัย (Divergers) Quadrants ที่ 2 คือ แบบดูดซึม (Assimilators)

Quadrants ที่ 3 คือ แบบคิดเอกนัย (Convergers) Quadrants ที่ 4 คือ แบบปรับปรุง (Accommodators)

2. รูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบมี 12 ข้อ ซึ่งคะแนนสูงสุด คือ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุดคือ 1 คะแนน ดังนั้นคะแนนสูงสุดของแต่ละรูปแบบเท่ากับ 60 คะแนน และคะแนนต่ำสุดของแต่ละรูปแบบเท่ากับ 12 คะแนน ทำให้ค่าที่ได้จากการลบของคะแนนแบบ CE กับคะแนนแบบ AC แทนด้วย CE-AC และค่าที่ได้จากการลบของคะแนนแบบ RO กับคะแนนแบบ AE ซึ่งแทนด้วย RO-AE มีค่าอยู่ระหว่าง -48 ถึง 48

ในการคิดคะแนนของผู้เรียนแต่ละคน โดยการรวมคะแนนในแต่ละรูปแบบการเรียนรู้ จะได้คะแนนรวมของแบบ CE,RO,AC, และ AE ตามลำดับ

นำคะแนนรวมของแบบ CE ลบด้วยคะแนนรวมของแบบ AC ซึ่งแทนด้วย CE-AC

นำคะแนนรวมของแบบ RO ลบด้วยคะแนนของแบบ AE ซึ่งแทนด้วย RO-AE

จากนั้นนำคะแนนจาก ข้อ 1 และ 2 มาหาจุดตัด (Co-ordinate) ว่าตกอยู่ใน Quadrants ไດ

หากจุดตัดของคะแนนตกอยู่ใน Quadrants ที่ 1 จะแปลความว่า ผู้เรียนผู้นั้นมีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดนอกกรอบ (Divergers)

หากจุดตัดของคะแนนตกอยู่ใน Quadrants ที่ 2 จะแปลความว่า ผู้เรียนผู้นั้นมีรูปแบบการเรียนรู้แบบดูดซึม (Assimilators)

หากจุดตัดของคะแนนตกอยู่ใน Quadrants ที่ 3 จะแปลความว่า ผู้เรียนผู้นั้นมีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดเอกลั (Convergers)

หากจุดตัดของคะแนนตกอยู่ใน Quadrants ที่ 4 จะแปลความว่า ผู้เรียนผู้นั้นมีรูปแบบการเรียนรู้แบบปรับปรุง (Accommodators)

แต่หากจุดตัดของคะแนนตกอยู่บนแกนหนึ่งหรือทั้งสองแกน จะตัดข้อมูลนั้นทิ้ง เพราะไม่สามารถจัดเข้าในรูปแบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบได้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ที่มีจำนวน 48 ข้อ มาปรับให้เหมาะสม จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ด้านจิตวิทยา ด้านภาษา และด้านการเรียนการสอน เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) ตรวจสอบคุณภาพ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสำรวจที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วและหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .66-1.00 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสำรวจที่ได้นำไปปรับปรุงตามที่ได้รับคำแนะนำแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปัตตานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 25 คน จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .873

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แก่นักเรียน นักศึกษาและแจ้งนักเรียน นักศึกษาว่าการตอบคำถามจากแบบสำรวจ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลักษณะข้อมูลโดยภาพรวมและเพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงขอความร่วมมือจากนักเรียน นักศึกษาในการทำแบบสำรวจนี้ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับผู้นักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี จังหวัดปัตตานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 381 คน แต่ภายหลังเมื่อตรวจสอบการ

ให้คะแนนแล้ว พบว่ามีจำนวนนักเรียน นักศึกษา 80 คน ที่ต้องคัดออก เนื่องจากภายหลังที่นำคะแนนมาหาจุดตัด และวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ จึงเหลือนักเรียน นักศึกษาจำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 73.51 เพื่อไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปอย่างง่าย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ Chi-Square

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียน นักศึกษา

ตัวแปร		n	ร้อยละ	
เพศ	ชาย	28	12.60	
	หญิง	194	87.40	
ระดับการศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (41)	การตลาด	6	2.70
		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	24	10.80
		18.5		
		คอมพิวเตอร์กราฟิก	11	5.00
การศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (181)	การตลาด	36	16.20
		การจัดการสำนักงาน	79	35.60
		81.5		
		เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล	62	27.90
		ดิจิทัลกราฟิก	4	1.80
รวม		222	100	

จากตารางที่ 1 นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 87.4 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 12.6 ระดับการศึกษา ส่วนมากเป็นนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 81.5 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 18.5 และสาขาวิชา ส่วนใหญ่ศึกษาด้านการจัดการสำนักงาน คิดเป็น ร้อยละ 35.6 รองลงมาเป็นสาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 27.9 รองลงมาเป็นสาขาวิชาการตลาด คิดเป็นร้อยละ 18.9 รองลงมาเป็นสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 10.8 รองลงมาเป็นสาขาคอมพิวเตอร์กราฟิก คิดเป็นร้อยละ 5.0 และสาขาดิจิทัลกราฟิกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี

รูปแบบการเรียนรู้	n	ร้อยละ
รูปแบบคิดอเนกนัย (Diverging)	59	26.60
รูปแบบดูดซึม (Assimilating)	52	23.40
รูปแบบคิดเอกนัย (Converging)	53	23.90
รูปแบบปรับปรุง (Accommodating)	58	26.10
รวม	222	100

จากตารางที่ 2 นักเรียน นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้มากที่สุด คือ แบบคิดอเนกนัย คิดเป็นร้อยละ 26.60 รองลงมา คือ แบบปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 26.10 แบบคิดเอกนัย คิดเป็นร้อยละ 23.90 คน และน้อยที่สุดแบบดูดซึม คิดเป็นร้อยละ 23.40

ตารางที่ 3 แสดงผลวิเคราะห์ไคสแควร์รูปแบบการเรียนรู้ จำแนกตามเพศ

เพศ	รูปแบบการเรียนรู้								df	X ²	sig
	แบบคิดอเนกนัย		แบบดูดซึม		แบบคิดเอกนัย		แบบปรับปรุง		3	3.079	.380
	n	%	n	%	n	%	n	%			
ชาย	5	2.3	10	4.5	6	2.7	7	3.2			
หญิง	54	24.3	42	18.9	47	21.2	51	23.0			
รวม	59	26.6	52	23.4	53	23.9	58	26.1			

จากตารางที่ 3 เพศของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ไคสแควร์รูปแบบการเรียนรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	รูปแบบการเรียนรู้								df	X ²	sig
	แบบคิดอเนกนัย		แบบดูดซึม		แบบคิดเอกนัย		แบบปรับปรุง				
	n	ร้อยละ	n	ร้อยละ	n	ร้อยละ	n	ร้อยละ	3	.814	.846
ประกาศนียบัตร วิชาชีพ	10	4.50	9	4.10	9	4.10	13	5.90			
ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง	49	22.10	43	19.40	44	19.80	45	20.30			
รวม	59	26.60	52	23.40	53	23.90	58	26.10			

จากตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

การเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี จังหวัดปัตตานี พบว่านักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดนอกเนกนัยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่แบบปรับปรุง แบบคิดเอกนัย และแบบดูดซึมตามลำดับ การที่นักเรียน นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดนอกเนกนัยมากที่สุด ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนที่มีความสามารถในการมองสถานการณ์ต่างๆ ชอบใช้การสังเกตมากกว่าการลงมือกระทำ ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้เช่นนี้ มักมีแนวโน้มชอบแสดงออกถึงความคิดหลากหลาย เรียนรู้จากการคิดไตร่ตรอง การสังเกต การอ่าน และใช้วิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยการคิดปัญหาหลายแง่มุม ผู้เรียนเหล่านี้ให้ความสนใจผู้คน และมีความสามารถในการสร้างจินตนาการ เน้นการเรียนรู้ขั้นที่ 1 ลักษณะประสบการณ์เชิงรูปธรรม (CE) เป็นขั้นที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วม และรับรู้ในประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึก และยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น พร้อมทั้งเน้นการเรียนรู้ขั้นที่ 2 เป็นลักษณะการไตร่ตรอง (RO) ซึ่งผู้เรียนจะเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ โดยการสังเกตอย่างระมัดระวัง ที่ผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้เช่นนี้ อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดปัตตานีมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนอย่างเหมาะสม และสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนมิใช่เพียงแค่ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น การร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้ และสถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ เช่น อาคารสถานศึกษา ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้นักเรียน นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ได้ฝึกใช้การสังเกตเป็นหลักเพื่อทำความเข้าใจ ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าใจและรับรู้หลักการในการอธิบายเหตุการณ์จากการสังเกตกรณีศึกษาต่างๆ จากชุดการเรียน หรือโปรแกรมสำเร็จรูป ออนไลน์ในการท่องจำ การฟังเทปบันทึกการชมภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ การได้เล่นเกม รวมทั้งการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนทั้งด้วยวาจาและการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชาญ เลิศลพ (2554) ที่ศึกษา แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดนอกเนกนัยมากที่สุด นอกจากนี้ ทรงพรรณ จินาพงศ์ สุริยา จันทนกุล และอานนท์ คงสุนทรกิจกุล (2561) ที่ศึกษาลีลาการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬามีลีลาการเรียนรู้แบบปฏิบัติหรือ เคลื่อนไหวมากที่สุด รองลงมา คือ ลีลาการเรียนรู้แบบอ่านและเขียน ลีลาการเรียนรู้ใส่ประสาทตามลำดับ และไม่ปรากฏลีลาการเรียนรู้แบบจับคู่ประสาท เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ผลการเรียนรู้เฉลี่ยและลีลาการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

เพศของนักเรียน นักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นว่า เพศสภาพของผู้เรียน และรูปแบบการเรียนรู้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกัน หรือรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนและเพศเป็นอิสระต่อกัน เหตุนี้ผู้เรียนเพศหญิงและผู้เรียนเพศชายจึงมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะไป การที่เพศไม่ได้เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ จึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ตรงในการเรียน และการทำงานร่วมไปถึงการทำกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้ นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากธรรมชาติของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่มีความสนใจ ความชอบ และความถนัด รวมทั้งมีเจตคติต่อสาขาวิชาที่ตนเองศึกษามีวิธีเรียน และใส่ใจกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น สอดคล้องกับ ศิริสุข นาคะเสนีย์ (2557) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่า ผู้เรียนที่

มีเพศแตกต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ อภินันท์ สิริรัตนจิตต์ และ ยุวธิดา ชูรักษ์ (2556) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่า ผู้เรียนระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศ ต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาต่างศึกษาในบริบทของสถานศึกษาเดียวกัน ภายใต้วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาที่มีการกำหนดไว้ร่วมกัน สถานศึกษามีแนวทัศน์ มีความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร บุคลากรครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง จากชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีสังคม และวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมมือกับชุมชน มีการจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกระดับ เน้นการพัฒนา การเรียนรู้ในหลาย ๆ แบบ ทุกระดับการศึกษา ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนที่มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จึงทำให้นักเรียน นักศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้เรียนรู้จากบริบทในสถานศึกษาที่หลากหลายในลักษณะคล้ายคลึงกัน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับจุฑารัตน์ ช่างทอง (2559) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาเอกสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับบุญเดือน วัฒนกุล และคณะ (2559) ที่ศึกษา ความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ระหว่างชั้นปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรูปแบบการเรียนรู้ของชั้นปีที่ 1 แตกต่างจากชั้น ปีที่ 2 ชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างจากชั้นปีที่ 1, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่ารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 การประเมินรูปแบบ การเรียนรู้ และการปรับรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สรุปผลการวิจัย

นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานีมีรูปแบบการเรียนรู้แบบอนกนัยมากที่สุด รองลงมา คือ แบบปรับปรุง แบบคิดเอกนัย และน้อยที่สุด คือ แบบดูดซึม โดยเพศและระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดปัตตานี มีรูปแบบการเรียนรู้มากที่สุด คือ รูปแบบคิดอนกนัย (Diverging) ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนอาจจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ตรง ให้การสนับสนุนผู้เรียน โดยใช้การสังเกต ใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น กรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ หรือรูปภาพ แผนผัง เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสังเกต สามารถสรุปเป็นหลักการได้ง่าย การใช้วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรม และวิธีการสอนดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. อาจารย์ผู้สอนประจำสาขาต่าง ๆ อาจสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อน เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ล่วงหน้า ซึ่งช่วยให้อาจารย์ผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงกับลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สำคัญอย่างยิ่ง ช่วยให้ครูผู้สอนกำหนดรูปแบบการสอนที่หลากหลายเป็นไปตามลักษณะของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกระดับชั้นปีทั้งสังกัดวิทยาลัยเอกชนและสังกัดวิทยาลัยรัฐบาล
2. ควรมีการศึกษาวิจัยความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนกับรูปแบบการสอนของครูผู้สอน
3. อาจศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน และเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละสาขาวิชา และแต่ละระดับการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จุฑารัตน์ ช่างทอง. (2559). รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาเอกสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร .*วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(3), 165–176.
- ทรงพรรณ จินาพงศ์ สุริยา จันทนกุล และอานนท์ คงสุนทรกิจกุล. (2561). ลีลาการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. *วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 2(2), 23–33.
- เนตรนภา เอี่ยมมอญพงษ์ ดิเรก ธีระภูธร พิชัย ทองดีเลิศ และทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเรื่องความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน .*วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*, 11(1), 140–152.
- บุญเดือน วัฒนกุล ศรีสุตา งามคำ และ กัลยา งามวงษ์วาน. (2559). ความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล . *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 10(1), 54–61.
- วิชาญ เลิศลพ. (2554). แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร .<http://www.ssruir.ssru.ac.th/bitstream/ssruir/528/1/095-54.pdf>
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี. (2563). แผนการจัดการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี (2564-2568). ปัตตานี: ศิริสุข นาคะเสนีย์. (2557). รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ .*วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่*, 15(1), 73–84.
- อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ และยุวัลดา ชูรักษ์. (2556). รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ .*การประชุมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย, หาดใหญ่, ประเทศไทย*.
- ณัฐสิริ รักษ์เกียรติวงศ์. (2016). *การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย*. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ วันที่ 10 เดือนเมษายน ปี 2023 จาก <https://tdri.or.th/2016/08/vocational-education-reform/>.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experiment as a source of learning and development*. Retrieved from www.researchgate.net